

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich.

Sortirà cada dissapte

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Molas, 24, entressol.

Número solt, 5 céntims.

Atrassats, 10 céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 ptas.—Mitj any, 1'50.

Los suscriptors del interior rebrán lo folletí enquadernat.

Nostres regiradors

¡¡Y qu'ens ha fet riure 'l Senyor Golfín!!

INCAPACITAT CATORZÉ FOLLETÍ DE DIT DRAMA

SETÉ FOLLETÍ DE LA COMEDIA

L'AFANY

LA SETMANA

¿Que no ho saben? Lo *nyebiet* que van enviarnos de Madrit encara no ha acabat la feyna. Fins are tots los comptes de la casa gran los ha trobat perfectíssimament. ¡Bravo! ¡Val mes aixís! Rés de *desfalques* ni tarugos ha notat durant l'inspecció dels *papers* que se li han presentat devant. Ni la més petita cosa ha tingut de dir. Veurém donchs com acabarà.

—¿Que tal senyor Golfin? Que li sembla aixó? Li preguntava un exconcejal l'altre día.

—Per ara tot va com una seda. Cregui que poden estar orgullosos de la seva obra.

—¿Vol dir donchs qu'está...?

—Lo milló que puga imaginarse. Ni la més mínima falta s'hi troba. Quant ha entrat vosté anava á repasar lo llibre de las ayguas de...

—¿Com? ¿Las ayguas? ¡Es inútil! Si 'm vol créure á mí lo pasaría de llarch. De tots modos ho trobará de la mateixa manera...

—¿Eh? ¿De la mateixa manera...?

—Be... vull... dir... sap...?

—¡Ah! Vaja... si...! (Si l'entenich qu'em pelin.)

—(Pobre de tú que t'hi fiquessis! Prou ne sortirías ab los papers mullats.)

L'*interview* aquest celebrat últimament ab lo nostre personatge tingué un resultat satisfactori. Las purgas á l'endemá anavan en dayna y la administració de telégrafos remitia lo següent parte: «*Inspección Golfin. Hasta ahora conforme todo. Yo satisfecho. Delicado vientre. Continuo cuentas.*

¡Veyám! ¡veyám! Si encare tindrà cuchis!

*

Jo no se que tenen els xinos fa uns quants días á aquesta part. Los suicidis son contagiosos. En menos d'una senmana s'han donat passaport per l'altre barri... que sé jo... fins he perdut el compte. ¿Si voldrán ab aixó de la guerra imitar als numantins? Ja podría ser. Devegadas entra 'l *canguelo* avans d'hora y allavors... s'els hi pot fer un nus á la qua.

*

Segueix ignorantse lo programa qu'ens destinará l'Ajuntament ab motiu de la celebració de las festas de la Mercé. Digui senyor Alcalde ¿vritat qu'espera consultarho ab en Dato? Y es clar, home! ¡Vaya una *triste figura* farían vosté y los seus companys! ¿No sap qu'ara ab motiu del viatge regi ell n'ha surtit un mestre consumat d'aquestas cosas? Si, senyor Alcalde, si, sobre tot no s'en descuydi. Las simpatías qu'en Dato té á Barcelona mereixen que siga ell lo designador de las grandiosas *lluminarias* qu'es preparan. ¡No faltava mes! ¡Que diría en Silvela si s'en enteraba!

*

La tempestat que caygué lo dilluns passat de la present senmana per poch no causa un disgust á los *entussiasas* espanyols. Un llamp va fer trossos l'*asta* de la bandera que s'ostenta en la cúspide major de las *Arenas de Barcelona*. Pot dirse que se n'hi faltá poch perque no pasés una desgracia. De segur qu'España entera si per fatal dissort s'hagués ensorrat lo circo de las *barbaries* ploraría lamentantse dolorosament de la terrible pérdua ocorreguda. Val més que caygui un manobre d'un andami que no frustrar las ilusions de la *coleta*.

¡Visca la regeneració! Oh...! ¡La regeneració!

MONTFONT.

CRÓNICA HUMORÍSTICA

Que per passar molt bons ratos
 es boníssim l'estiuheig
 no hi ha dingú que duptarho
 pugui sols un breu moment.
 Alló de pendre la fresca
 en las faldas del Montseny
 ó seguir dels Pirineos
 tots los pobles ó poblets,
 es lo goig bell del *touriste*
 que té gust y prous diners.
 Alló de vida tranquila
 no turbada un sol moment;
 alló de passar las horas
 en que 'l sol pica de ferm
 estirat ab dolsa mandra
 protegit pel castanyer,
 es lo cel, es l'alegría,
 es lo goig dols, tendre, inmens.
 Que molts d'aquets curts de quartos
 diuhen qu'es *soso*, ¡pobrets!
 se coneix que no ho comprenen;
 que no tenen prou entés
 lo gosar de la natura
 qu'es presenta hermós y bell.
 No senyors; jo aixó ho defenso.
 De l'istiu jamat y bell
 se pot di un compás d'espera
 de aquet corch y aburriment
 que á las grans ciutats y pobles
 nos corseca y consumeix.
 Allí s'hi troba la vida,
 la salut, lo goig, el be,
 y hasta puch ben dir qu'es troba
 un complert divertiment,
 sobre tot si un estiuheiija
 ahont la moda hi fa son fet,
 y la moda desprecia
 sens tenir cap mirament.
 Alló es viure! alló es la gloria!
 ¡Quins tipos més estrafets!
 Trobarém mil senyoretas
 ab desitj gran y sencer
 d'un marit, y que cofoyas
 somriuhen á tort y á dret,
 fant posturas, mil monadas
 que fa riure á qui las veu.
 A sa vora com d'abellas
 tindrém lo lluhit jovent
 que las volta y empresona
 protegits per l'anhel seu
 ¡y quins tipos! Verge santa!
 ridículs fins á l'extrém.
 Enmidonats, planxats, tiesos
 y suant com carretés.

Mes aixó ab ells que 'ls importa?
 si fan *broma*, si aquell temps
 pasan distret dant paraula
 á totes de casament.
 Entre tants, s'hi veuhen tipos
 hasta be 's pot di ignocents
 qu'es la broma y 'l ridicul
 de tots aquets forasters.
 Un de ma excursió 'n recordo
 modelo prou eloqüent,
 (que si puch vull fe 'l retrato)
 d'aquets tipos d'estiuheig.
 Ere un jove prim com perdra
 que belluga al buf del vent
 desnarit, pelat de cara
 y el-elegant, fi com cap més;
 al seu naset, vulgo trompa,
 s'hi veyia continuament
 penjats uns airoso *lentes*;
 sa boca, furat inmens
 que lo mateix l hi servia
 per menjar depresa y bé,
 que per llensar bestiesas
 sense cap solta ni peus;
 las orellas, mitj pantallas
 d'un famós molí de vent;
 los cabells á la romana;
 lo coll alt, d'un pam ó més;
 los brassos que á tot arriban,
 un cos que ni sols serveix
 per dar sombra; y aquellas camas
 que tocan per tot arreu
 fent caurer trastos, caderas
 y fent disbarats á cents.
 Aquet, blanch de vestimenta,
 com si fos un angelet,
 recorria tots els grupos
 sent la riota de la gent.
 Las *pollitas* lo voltaban
 y ell goijós de l'interés
 parlava feya propostas
 que tot aquell *galliner*
 l'hi acceptava ab grans riallas
 qu'ell prenia boy content.
 Y el qu'aixó de lluny contempla
 riu y gosa y un cop mes
 veu del mon la gran comedia
 que 'ns envolta y persegueix.
 Y al ensemps pensa y no anyora
 de ciutat lo moviment
 y prega á Deu que no acabi
 may per may el estiuheig.

BOCA CECA.

MODOS SOBRE TOT

Quant la Tuyas de Bellmunt va decidir-se venir á Barcelona ab motiu de las festas del Centenari, no faltá qui li donés molt bons concells.

Que al baixar del tren anés á la barraca dels consums á pagar los drets pels ous y pollastres que portava, sense lo qual corria perill de que 'ls hi prenguessin: que fes l'ull molt viu, que per Barcelona corren molts tunelas: que no 's fiés de ningú, y sobre tot que tingués modos.

—A Barcelona no es com aquí que mica més mica menos tot ens ho *dassimulém*...—li deya una vehina que havia estat molt temps á Ciutat.

—Ab bons modos tothom te farà bona cara; sense modos no trobarás ningú que 't vulga fer un favor, dat cas que 'l necessitis. Bons modos, Tuyas, bons modos sobre tot. Qui te bons modos te bons acomodados.

Una cosina seva que havia passat una llarga temporada ab una tia de las dos, que vivia al carrer del Hospital, y á la casa de la qual devia anar á parar la Tuyas, la posava al corrent de lo que havia de fer al sortir de l'estació per no pérdres.

—Veurás uns cotxes grans aturats son *trench vías*. Preguntas pel que passa per la Rambla, hi pujas y dius al conductor, que quant passi pel carrer del Hospital s'aturi. Llavors baixas y carrer amunt fins al número 76. Allá viu la tia Catarina ¿ho tens entés?

—Sí, sí; ja ho faré aixís mateix.

—Y bons modos sobre tot, Tuyetas,—repetia la vehina,—com més bons modos tinguis més avinent ho trobarás tot.

*
**

La Tuyas, va fer lo viatge ab tota felicitat. Va anar una mica *imprimida* en aquells *trenchs* de *recreyo*; va arribar ab dos horas de retrás: pro tant se val, al fi va arribar ab tots los ossos sensers.

Y com tenia bona memoria y era molt aixerida, no 's va descuydar de res: ni dels consums, ni del tranvia, ni de dir al conductor que parés devant del carrer del Hospital.

En lo moment en que 'l conductor girat d'esquena, tocá 'l timbre, dihent: «Carrer del Hospital», la Tuyas va alsarse.

Pro passá un minut... ne pasaren dos... y la Tuyas no baixava, y tots los passatjers se partían de riure.

—¿Que fa aquesta dona?—preguntá 'l conductor per fi.

¿Voleu saber lo que feya la Tuyas?

Senzillament: s'havia alsat del asiento, y abans de baixar somrient y amable anava donant la ma un per un, á tots els passatjers, dihentlos:

—¡Vaya, estigui bonet!.. ¡Que s'hi conservi!... M'alegro de véurel tant bó... etc. etc.

No havia olvidat lo concell de la vehina: á ciutat s'ha de tenir modos.

JOAN ROCA JOVÉ.

MONTSERRAT

Fulla de l'Album Montserrati

No en va bat de content mon cor, sas alas
ab fruició 's desplegan y s'estenen;
saturantse de flayre ubriacadora
diu ¡ho Deu, gracias!

De la casa payral de Catalunya
som al propi llindar, rica es la Joya
que conté aquest estoig ¡feunos la gracia
d'aydarnos sempre!

¡Montserrat! ¿Que vol dí aquesta paraula?
¡Montserrat!, la mes bella de las fitas!
¡Montserrat! Lloch d'amor y fe sencera,
tot poesia.

¡Montserrat, del infern lo ver fantasma!
¡Montserrat, lo capdill de nostras serras!
¡Monsterrat, sitial de la Regina
que 'ns vol com mare!

Si, jo t'am, tot só amor, te veig en somnis
quant de tu n'estich lluny, mes quant t'oviro
creyent qu'ets sols visió y pots esborrarte
¡tot me 'n sadollo!

¡Y es que hi estich tant be prop de la Mare!
Hi estich tant á pleret prop nostre Perla
que si sabés morir dins ta murada
no me 'n mouría.

Y me 'n sadollo sí, tos dolsos flayres
me diuhen que só aprop del cel que anyoro
me diuhen que 's aquí ahont pur s'hi respira
¡lo baf de Patria!

Perxó vos vull turóns, perxó vos aymo,
perqué 'm guardin lo cor y aixís quant mori
poguerlo presentá exalant aromas
de fe divina.

Perxó vos vull turóns; espay blavíssim,
lo més seré dels cels; per nostre terra
mantell de pur amor, per la nostra ánima
rica ambrosia.

Y Vos Verge del Cel, d'aqueixas serras
l'Emperatriu; pels cors Mareta dolsa,
feu que poguém un jorn ab joya véureus
¡dalt de la gloria!

JOSEPH ABRIL VIRGILI.

Montserrat, 2-9-1900.

Oh Verge de Montserrat
Reyna de la meva Patria;
Soch lo pobre Trovador
De l'Ermita nomenada
De la font de la Salut
Qu'en lo meu poble s'hostatje.
A n'ella vaig á cantar
Cada jorn dematí y tardé
Un himne y un virolay
Que dictí en eixa montanya,
Tota rublerta d'amor
Y d'inspiració prenyada.
De l'ermitatge al sortir
Ab admiració geganta
Oviro els altius mogots
Y las rocas veneradas
Ab que volguí coronar
Jesucrist eixa montanya
Y entre-mitj lo monestir
Y lo Temple que Vos guarda
Reliquiari sant y pur
Casa pels angels alsada;
Vos dirigeixo al ensemps
Ma fervorosa pregaria
Demanantvos qu'endolsiu
Las cordas de la meva arpa
Pera que puga cantar
A la meva santa Patria,
Enaltint la fé y l'amor
Y las costums més prehuadas.
Escolteune ma oració
Reyna de nostres montanyes,
¡Benehiu lo Trovador
De la Salut Verge Santa!

JOAN COSTA DEU.

Montserrat 2-9-1900.

Cantars biligües

*Sobre un pedestal muy alto
puse una estatua pequeña
jo 'm baig enfilá al terrat
y 'm baig clavar de costellas
Yo me entré en un cementerio
y destapé un panteón
y adintre hí había 'l sastre
que l'hi dech lo pantalón*

AÑIVERTA.

LA BREMA

Fina lo día.

Lo sol cap á ponent endressa 'ls passos, y enllá d' enllá, cap al nou mon sa rica llum escampa.

Per l'espai, los núvols agombolantse com cavalcada de gegants qu'al sol acompanya en sa carrera anyoradissos de sa llum, transparentan en son sí lo to rojench ab que ell al despèdirs los engalana.

La poética nit comensa son reyalme y la foscor exten son mantell per la terra, esfumantho tot, y donant als objectes formas extravagants y fantásticas.

Per los vinyats confonentse ab la negror se destacan las siluetas de 'ls bremadors, qu'aprofitan la llum egoistament per enllestir la tasca.

Tot es vida y mohiment.

La cullita enguany es abundosa y sahonada.

La suhor llensada prodigament, será ben rescabalada, y los cellers rebrán joyosos lo prehuat most, covantlo embotat, engelosits, dins sas quatre parets rónegas y polsosas com la lloca los pollets sota sas alas.

Homens y donas feyneijan sens repós, endolcint lo fatich entonan alegrement amorosas corrandas.

Algunas parellas traginan portadoras, y ensemps carregan los carros contemplan goixosos los molsuts gotíms acurullats, y crehuant sas miradas amorosas ú alegres, com volguentse dir; son ells que sellan nostra ditxa; ells son qui 'l pa durán á taula y á la miseria desterrarán de casa.

La nit es ben entrada ja, y els carros cruixint y suqueijant, van arrivant pe 'ls masos, ahont s'hi aspira la forta olor mareijadora del rahím encupat.

A la fumosa y pestilenta llum de fanals d'oli se reflectan sombrosament las parets mal arrebossadas del groller cobert que 'ls cups resguarda. Nuevas als bonyeguts bigots, penjan asprosas sirgas qu'apar reclaman cossos de criminals pera brandarlos, y ab ellas agafats s'hi vehuen homens morenos, nervuts, lo pit pelós, mal covert per suhada camisa, brassos y camas arremangats, mostrant sa pell curtida, color de *terre cotte* dansant diabólicament com esperonats per una furia infernal que 'ls fés brincar vertiginosament al compás de colps de forca.

Poch temps al descans se donan.

La prempsa tot rondinant exprém pinyols y rapas, sens compassió á la vella fusta que 's bada y espatega de fatiga.

Pe 'l canaló pausadament lo ví descolorit s'escorra y ab l'ull obert li brindan las botas en son fons encorvat segura estada, y arredossadas al celler li ofegarán sos planys quant la fermentació comensi.

Las botas plenas, arrengheradas y ben tapadas ab estora ú borrassas, molt cofoy lo pagés al son s'entrega, y tot senyantse avans de ficarse al llit obra lo finestró de sa cambra y passeija per l'espai sa neguitosa mirada, encomanant á Deu ab tota l'ànima que 'ls lliuri per molt temps de las tro-nadas.

A. MAS Y CASANOVAS.

FULLA D'ALBUM

RECORT Á LA MEVA MARE;

Per mi es un somni ¡Per molts realitat!
May creure he pogut jo, mare estimada

que al cel tu t'anessis conformada
deixant desamparat
á un fill que saps qu' el cor donant hauria
tan sols perque sempre ¡Oh mare mía!
al mon resguessis estat.

B. M. FONT.

L'ERMITA DE X.

L'ermitá de nostra ermita
 Es un zelós ermitá,
 Fa tot lo que Deu l'hi dicta
 Per las ánimas salvá.
 Nostre Deu tot ho compensa
 Ditxós ell que te bon zel
 Reberá la recompensa
 ¡Dalt del cel!

No es vell, puig tan sols ne conta
 De vinticinch á trenta anys.
 ¡Potsé 'n tingué una hora tonta
 Potsé 'n tingué desenganys!
 No es pas aixó, jo la historia
 Del ermitá hus contaré
 Me l'explicá y tinch memoria
 Així donchs, començaré
 Nostre Deu tot ho compensa
 Ditxós ell que te bon zel
 Reberá la recompensa
 ¡Dalt del cel!

Era d'una casa bona
 Que tenían molts millons
 Y per xó en lo poble 'n deyan
 Lo palacio dels Barons.
 Era l'únich fill de casa
 Y per 'xó n'era estimat.
 Y del poble y las campiñas
 Era també respectat.
 Nostre Deu tot ho compensa
 Ditxós ell que te bon zel
 Puig rebrá la recompensa
 ¡Dalt del cel!

De petit anava á estudi
 N'era molt bon estudiant,

Lo mestre á sos pares deya
 Aquest noy va prosperant.
 Quan venían 'ls exámens
 Surtía sobre-salient
 Los noys l'hi tenían rábia,
 Lo que pasa entre 'l jovent.
 Nostre Deu tot ho compensa
 Ditxós ell que te bon zel
 Reberá la recompensa
 ¡Dalt del cel!

Los dematins á la Iglesia
 May falta hi havia fet
 Res del mon lo destorbava,
 Ni que fes *caló* ni *fret*.
 Per las tardes á la Iglesia
 Jamay tampoch ha faltat
 Pregá á Deu pe 'ls seus asuntos
 Ab fervor y humilitat.
 Nostre Deu tot ho compensa
 Ell que te fervor y zel
 Reberá la recompensa
 ¡Dalt del cel!

Un día á sos pares crida
 Y tot plorant 'ls digué:
 ¡Oh pares meus aymadíssims!
 Dintre poch hus deixaré.
 'Ls hi explica 'l seu propósit,
 Los seus pares van plorant
 Pro com qu'eran bons católichs
 Li digueren al instant:
 Nostre Deu tot ho compensa
 Ditxós tú que tens bon zel
 Puig rebrás la recompensa
 ¡Dalt del cel!

ATSOC.

* *

Ab més pit que un ser de forsa
 y ab l'esperit y dalé
 que 'l que, per ^{ll}llarga vía,
 un home á de menester,
 serra amunt, amunt, m'enfilo
 per fruir del dols oreig
 y recreyarme la vista
 mirant l'estol, que s'estén,
 de pobles y de esltges
 y afrans y conques...
 ¡Qué bell!

Los penyalers de la serra,
 com volguent tocar lo cel,
 la seva testa n'aixecan,

la boyra que s'esvaiheix,
 serra avall tot escampantse,
 las flors y plantas cobreix,
 fa remourer la floresta
 ab dots y suau balandreig.

¡Qu'es bonich! ¡Com me delital!
 Molt me plau... la terra y cel,
 mes ¡ay! qu'es trist per un home
 lo sesta ab tal fruhiment
 sens tenir alguna cosa
 per completar lo seu plaher,
 com duhas ó tres costellas,
 un pollastre y... quelcom més.

J. DURÓ GILI.

DE TOT ARREU

—Hem rebut esmeradament imprés lo drama en tres actes «Gent de Montanya», original del celebrat autor Joaquím Albanell y Vilas. L'obra eom ja coneixen nostres lectors per la senya que donarem lo día del estreno se ven al preu de dos pessetas y creyém que los verda-

ders aficionats á la escena católica no la deixarán de repertori donadas las bellas que conté. Agraphim l' envío.

—En l' escenari del Centre Católich de Reus s' ha estrenat últimament «Fé, patria y amor» comedia en tres actes original de Don Joseph Ciurana. Del desempenyo á carrech dels senyors Papascit, Huguet, Sentis, Carbonell (germans), Barberá y Domingo s'en pot dir qu' estigueren á la altura de l' obra conquistantse la mar d'aplausos junt ab l' autor que fou obsequiat ab una artística corona.

—Dissapte passat en la Associació de Católichs de Sabadell representaren la comedia en un acte de D. Pere Martí Peydro «La presonera», la sarsuela «Setze jutjes», el monólech «L' emigrant» y per fi de festa lo bonich saynete «L' últim inglés». La concurrencia sortí molt satisfeta del local.

—S' han vist molt concurregudas las festas que s' han celebrat á Olot dedicadas á la Verge del Tura. L'animació ha sigut grandiosa y lo programa ha resultat ser de primera. ¡Sols hi hauríam tatxat las dugas corridas de novillos.

CORRESPONDENCIA

Vermout ab olivas.—Repeteixo lo de la senmana pasada.

P. Bosch Colell.—Si vol que li publiqui? Ja ho crech home! *Cuando menos* allà va un fracment.

A la lluna

Oh, lluna! reflectiva de la idea
qu'assotas sempre nostres pensaments
cantarte jo voldria curs moments

si de feyna no 'ns tens gens
lo que ta imatje dins la terra crea.

De mon destino pervers
voldria taral-lá-lá

taral-lá-ló

cantarte jo

cantarte al menos algun vers.

Bien! Chipél No segueixo avant puig penso
qu'aixó s'acabaria ab *peteneras*.

Roch Ruch.—Ja n'es de ruch ja, per escriure aixó!

Katxím Katxém.—Te un drama per publicar? *Hombra!* passi per la redacció de tres á quatre del dematí que mirarém si es aprofitable. Si pot ser la senmana dels tres dijous millor.

Llorens Ramonet.—Consonants y asonants fan mal efecte.

Anima de canti.—Qui fa un cove fa un cistell ¿sap que vull dir...? Donchs si m'entent, llestos.

Un de Viladrau.—Diu qu'está bo aquell compinxme meu? M'en alegro. La poesia qu'ens remet es molt *latosa*.

Biel Unio.—Vint céntims no més? Si qu'es baratol Si pot enviármem un p'el correu li agrahiré.

Tresa Fuig.—Cantars castellans...? Al sistell.

V. Santacana.—Ho aprofitaré.

SERVEYS DE LA COMPANYÍA TRASATLANTICA DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Rio de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arribant fin als Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Poó.—156 expedicions anyals entre Cádiz y Tànger, arribant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s'anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixi's als Agents de la Companyia.

Francisco Bertrán, impresor, Casanova, 13; Barcelona.